

LAUSUNTO LUONNOKSESTA HALLITUKSEN ESITYKSEKSI EDUSKUNNALLE LAIKSI KUNTARAKENNELAIN MUUTTAMISESTA

KHALL § 132

Valtiovarainministeriö pyytää lausuntoa luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi kuntarakennelain muuttamisesta.

Esityksessä ehdotetaan lisättäväksi kuntarakennelakiin säännökset harkinnanvaraisesta yhdistymisavustuksesta. Avustusta myönnettäisiin uudelle kunnalle, mikäli kuntien yhdistymisessä olisi mukana vaikeassa taloudellisessa asemassa oleva kunta. Avustuksen määrä olisi valtioneuvoston harkinnassa ja se olisi sidoksissa vaikeassa taloudellisessa asemassa olevan kunnan uudelle kunnalle aiheuttamiin taloudellisiin vastuisiin. Avustus tulisi käyttää uuden kunnan talouden vahvistamiseen. Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan vuoden 2019 alusta.

Uuden avustuksen tarkoituksena on parantaa edellytyksiä kuntien vapaaehtoiseen yhdistymiseen niissä tilanteissa, joissa liitoksessa on mukana nk. kriisikunta tai kunta, jonka taloudelliset tunnusluvut lähenevät kriisikunnan raja-arvoja ja kunnan taloudellista asemaa voitaisiin näin ollen pitää vaikeana. Aiempaan kuntarakennelain mukaisen yhdistymisavustuksen lisäosaan verrattuna ehdotettavassa avustuksessa lisättäisiin valtioneuvoston harkintavaltaa avustuksen määrän osalta sekä toisaalta lievennettäisiin niitä edellytyksiä, joilla avustusta voisi saada liitokseen osallistuvan taloudellisissa vaikeuksissa olevan kunnan perusteella.

Esityksen mukaan harkinnanvaraisten yhdistymisavustusten yhteismäärää vastaava euromäärä vähennettäisiin kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetun lain mukaisesta valtionosuudesta. Valtionosuuden vähennys olisi kaikissa kunnissa asukasta kohden yhtä suuri ja olisi asukasta kohden hieman alle kaksi euroa. Mikäli harkinnanvaraiseen yhdistymisavustukseen varattua euromäärää ei kokonaisuudessaan käytettäisi varainhoitovuoden aikana, jäljelle jäänyt osa palautettaisiin kunnille asukasta kohden yhtä suurena osuutena varainhoitovuoden loppuun mennessä.

Lausunnot pyydetään toimittamaan viimeistään 14.9.2018 klo 16.15 mennessä sähköpostitse osoitteeseen valtiovarainministerio@vm.fi. Lausunnot pyydetään toimittamaan myös word-tiedostona lausuntoyhteenvedon laatimista varten. Lausunnon voivat antaa muutkin kuin lausuntopyynnössä mainitut.

Luonnos hallituksen esitykseksi on saatavilla valtiovarainministeriön www-sivuilla osoitteessa <https://vm.fi/hanke?tunnus=VM100:00/2018>.

Valmistelija: kunnanjohtaja 040-3008200.

LAUSUNTO LUONNOKSESTA HALLITUKSEN ESITYKSEKSI EDUSKUNNALLE LAIKSI KUNTARAKENNELAIN MUUTTAMISESTA (JATKOA)

Kja

Ehdotus: Kunnanhallitus päättää antaa seuraavan lausunnon:

Reisjärven kunta pitää hyvänä sitä, että kuntien vapaaehtoista yhdistymistä tuetaan uudella harkinnanvaraisella avustuksella. Avustus helpottaa edellytyksiä vapaaehtoiseen yhdistymiseen niissä tilanteissa, joissa liitoksessa on mukana nk. kriisikunta tai kunta, jonka taloudelliset tunnusluvut lähenevät kriisikunnan raja-arvoja ja kunnan taloudellinen asema on vaikea.

Harkinnanvaraisen yhdistymisavustuksen rahoituksessa Reisjärven kunta pitää ehdottoman tärkeänä, että valtio varaa harkinnanvaraisten yhdistymisavustusten rahoitukseen erillisen määrärahan, eikä avustusta rahoiteta kuntien valtionosuuksia leikkaamalla.

Hallituksen esityksen tarkoitus on tasapainottaa taloudellisissa vaikeuksissa olevien kuntien taloutta, mutta Reisjärven kunta pitää epäoikeudenmukaisena, että määrärahat katetaan toisten kuntien valtionosuuksista. Jatkuvat leikkaukset kuntien perusrahoituksesta eli valtionosuuksista ovat kestäättömiä peruspalveluiden järjestämisen näkökulmasta. Ylipäätään erilaisten harkinnanvaraisten ja hankeavustusten kasvattaminen valtionosuuksien kustannuksella lisää merkittävästi kuntien rahoituspohjan epävakautta.

Päätös: Hyväksyttiin yksimielisesti.